

Białystok, 17. 02. 2023 r.

Komisja Habilitacyjna
powołana do przeprowadzenia postępowania
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne
dr n. med. Barbarze Choromańskiej
z I Kliniki Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Senat
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

**Uzasadnienie uchwały w sprawie nadania
dr n. med. Barbarze Choromańskiej
stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

Komisja Habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Adam Dziki
Sekretarz: prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński
Recenzenci: prof. dr hab. Janusz Strzelczyk
prof. dr hab. Mirosław Szura
prof. dr hab. Marek Szczepkowski
prof. dr hab. Krzysztof Leksowski
Członek Komisji: prof. dr hab. Barbara Głowińska-Olszewska

zapoznała się z nadesłanymi recenzjami oceniającymi dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr n. med. Barbary Choromańskiej. Oceny wszystkich Recenzentów wskazują na dużą wartość przedstawionego dorobku naukowego oraz potwierdzają umiejętność

samodzielnego planowania i prowadzenia badań naukowych Kandydatki. Pozytywnie opiniują oni kandydaturę dr n. med. Barbary Choromańskiej do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Komisja ustaliła co następuje:

Dane biograficzne i informacje ogólne o Habilitantce

Dr n. med. Barbara Choromańska uzyskała z wynikiem dobrym tytułu magistra analityki medycznej na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. W 2012 roku uzyskała prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego wydane przez Krajową Izbę Diagnostów Laboratoryjnych (nr PWZ: 12763). W 2014 roku otrzymała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Ocena ekspresji białkowych transporterów kwasów tłuszczowych w tkance tłuszczowej chorych z otyłością olbrzymią leczonych chirurgicznie”.

Od 01.10 2014 roku do chwili obecnej, Habilitantka zatrudniona jest na stanowisku asystenta - pracownika badawczo-dydaktycznego (uprzednio asystenta – pracownika naukowo-dydaktycznego oraz specjalisty naukowo-technicznego) w I Klinice Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Jednocześnie od 01.12.2014 roku pracuje na stanowisku asystenta w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Białymstoku.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Od 2014 roku, w ramach działalności dydaktycznej, dr n. med. Barbara Choromańska prowadzi wykłady i seminaria z przedmiotu chirurgia i propedeutika chirurgii dla studentów Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim (kierunek lekarski, lekarski w języku angielskim oraz techniki dentystyczne). Prowadzi również ćwiczenia, seminaria i wykłady z przedmiotu propedeutika chirurgii dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu (kierunek zdrowie publiczne i ratownictwo medyczne). Habilitantka pełni funkcję promotora pomocniczego lek. Marty Lewoc – doktorantki Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Od 2011 roku, Habilitantka brała udział w organizacji międzynarodowych konferencji naukowo-szkoleniowych organizowanych przez I Klinikę Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Dr n. med. Barbara Choromańska, od 2017 roku jest członkiem białostockiego oddziału Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej oraz brała udział w licznych kursach, warsztatach i szkoleniach. W 2018 roku uzyskała tytułu specjalisty w dziedzinie laboratoryjna diagnostyka medyczna, a w 2021 roku ukończyła szkolenie w ramach specjalizacji w dziedzinie laboratoryjna transfuzjologia medyczna.

Działalność naukowa

Zgodnie z analizą bibliometryczną, dorobek naukowy dr n. med. Barbary Choromańskiej obejmuje 26 opublikowanych artykułów, w tym: 17 prac oryginalnych (IF = 70,475; MEiN = 1740), 1 pracę oryginalną opublikowaną w suplemencie (MEiN = 100), 6 prac przeglądowych (IF = 3,339; MNiSW = 300), 15 komunikatów zjazdowych (w tym: 12 polskich streszczeń zjazdowych i 3 zagranicznych streszczeń zjazdowych). Łączny współczynnik oddziaływania Impact Factor (wg Journal Citation Reports) czasopism, w których opublikowano prace wynosi 73,814, a punktacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) według wykazu czasopism z roku 2019 wynosi 2040. Liczba cytowań wszystkich prac opublikowanych wg Web of Science wynosi 286 (248 bez autocytowań), a Index Hirscha (H-index) wg Web of Science wynosi 10 (Core Collection: 10, All Database: 11).

Wyrazem uznania dla dorobku naukowego Kandydata są zaproszenia do recenzowania publikacji naukowych w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Dr n. med. Barbara Choromańska otrzymała stypendium naukowe w ramach projektu „*Studiuję, badam, komercjalizuję – program wsparcia doktorantów UMB*”, Poddziałanie 8.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (2012), stypendium naukowe w ramach projektu „*Wyższa jakość kształcenia kluczem do rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*”, Poddziałanie 4.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (2012), stypendium w ramach projektu systemowego Samorządu Województwa Mazowieckiego „*Rozwój nauki – rozwojem regionu – stypendia i wsparcie towarzyszące dla mazowieckich doktorantów*” współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i krajowych środków publicznych, Poddziałanie 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (2014) oraz *zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych* (2012-2014). Jest także laureatem indywidualnej nagrody naukowej JM Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (2019).

Dr n. med. Barbara Choromańska była współwykonawcą grantu Narodowego Centrum Nauki SONATA-12 „*Ocena roli białek ASI60/TBC1D4 i TBC1D1 w regulacji całkowitej, błonowej oraz mitochondrialnej ekspresji białkowych transporterów kwasów tłuszczowych*

w adipocytach podskórnej i trzewnej tkanki tłuszczowej otyłych pacjentów leczonych bariatrycznie” (2016/23/D/NZ3/01660), kierownikiem 5 projektów oraz współwykonawcą 13 projektów statutowych finansowanych ze środków subwencji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Prof. dr. hab. Krzysztof Leksowski uważa, że Habilitantka „jest w pełni ukształtowanym pracownikiem nauki o ukierunkowanych zainteresowaniach badawczych”. Zarówno, Prof. dr. hab. Krzysztof Leksowski, jak i Prof. dr hab. Mirosław Szura wskazują, że praca Habilitantki w I Klinice Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, jako jednej z najbardziej znanych klinik chirurgicznych w Polsce oraz o uznanej renomie zagranicznej w zakresie kompleksowego leczenia chorych z otyłością olbrzymią, wywarła niewątpliwie pozytywny wpływ na jej rozwój naukowy. Podkreśla to dodatkowo wartość i wiarygodność uzyskanych wyników opartych na precyzyjnie zaplanowanych, solidnie przeprowadzonych i szczegółowo przeanalizowanych badaniach mających istotne znaczenie praktyczne. Prof. Janusz Strzelczyk, również wskazuje, że dorobek Habilitantki „jest niezwykle wartościowy, co zostało wielokrotnie docenione. W dotychczasowej pracy otrzymała już 4 stypendia naukowe oraz jest recenzentem w wysoko impaktowanych czasopismach naukowych z listy JCR”. Prof. dr hab. Marek Szczepkowski podkreślił, że „Kandydatka jako specjalistka w dziedzinie analityki medycznej i diagnostyki laboratoryjnej była znakomitym „uzupełnieniem” a w wielu wypadkach podstawowym „ogniwem” spajającym zespół kliniczno-terapeutyczny”.

Recenzenci podkreślili wysoką wartość naukową oraz olbrzymi postęp w prowadzeniu badań naukowych i publikacji ich wyników, szczególnie po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych przez Habilitantkę. Zwracają uwagę na fakt, iż dr n. med. Barbara Choromańska prowadzi badania w ramach licznych współprac krajowych i zagranicznych. Recenzenci wskazują również na działalność dydaktyczną i organizacyjną Habilitantki (prowadzi wykłady i seminaria i ćwiczenia ze studentami Uczelni, pełni funkcję promotora pomocniczego doktorantki Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, brała udział w licznych kursach, warsztatach i szkoleniach, uzyskała tytułu specjalisty w dziedzinie laboratoryjna diagnostyka medyczna i ukończyła szkolenie w ramach specjalizacji w dziedzinie laboratoryjna transfuzjologia medyczna). Według Prof. Marka Szczepkowskiego „dowodem uznania w środowisku naukowym jest również szeroka działalność opiniotwórcza kandydatki. Była ona recenzentem naukowych opracowań w zagranicznych czasopismach takich jak: Oxidative Medicine and Cellular Longevity, Journal of Clinical Medicine czy Cells” oraz sześciu prac licencyjnych.

Ocena szczególnego osiągnięcia naukowego stanowiącego w rozumieniu art. 219, ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.

Na szczególne osiągnięcie naukowe dr n. med. Barbary Choromańskiej składa się cykl pięciu tematycznie powiązanych publikacji pt.: „Homeostaza redoks u pacjentów z otyłością olbrzymią leczonych bariatrycznie”. Łączny IF artykułów wynosi 30,785, a liczba punktów MNiSW 580 (punktacja MNiSW zgodna z listą z 2019 roku). W wszystkich publikacjach Habilitantka jest pierwszym autorem, a w trzech z nich jest również autorem korespondencyjnym. Wszystkie prace stanowiące osiągnięcie naukowe zostały przypisane do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Celem badań była ocena wpływu otyłości olbrzymiej oraz znacznej utraty masy ciała na układy antyoksydacyjne krwi/stres oksydacyjny po operacji bariatrycznej, jak również poszukiwanie nowych, nieinwazyjnych biomarkerów powikłań metabolicznych otyłości. W ramach prowadzonych badań dokonano oceny enzymatycznej i nieenzymatycznej bariery antyoksydacyjnej, procesów utleniania lipidów, białek i kwasów nukleinowych oraz stresu nitrozacyjnego i karbonylowego w osoczu/surowicy pacjentów cierpiących na otyłość olbrzymią. Po raz pierwszy porównano homeostazę redoks u otyłych pacjentów bez zespołu metabolicznego i otyłych pacjentów z zespołem metabolicznym, a także w zależności od płci i wieku. Oceniono również wpływ operacji bariatrycznej na osoczwą/surowiczą homeostazę redoks u osób otyłych.

Habilitantka wykazała, że u pacjentów z otyłością olbrzymią dochodzi do zaburzeń osoczowej/surowiczej homeostazy redoks, które nasilają się nie tylko wraz z progresją choroby, ale również z wiekiem, a chirurgia bariatryczna przyczynia się do poprawy wydolności układów antyoksydacyjnych. Recenzenci wskazują, że cykl publikacji stanowiących szczególne osiągnięcie naukowe Habilitantki jest kontynuacją badań przeprowadzonych w ramach rozprawy doktorskiej. Recenzenci, zgodnie stwierdzili, że badania przeprowadzone przez dr n. med. Barbarę Choromańską wnoszą istotny wkład w stan wiedzy dotyczący patogenezy otyłości i jej powikłań metabolicznych. Umożliwiają formułowanie nowych perspektyw przede wszystkim w obszarze diagnostyki i towarzyszących jej powikłań oraz mogą w przyszłości stanowić podstawę do opracowania nowych preparatów farmakologicznych dla pacjentów otyłych. Prof. dr hab. Marek Szczepkowski ocenił bardzo wysoko cykl prac wchodzących w skład dzieła habilitacyjnego ze względu na ich istotne znaczenie praktyczno-kliniczne. Prof. dr hab. Krzysztof Leksowski zwraca uwagę na wielokrotnie używane w stosunku do badanych określenie *osoba/osoby otyłe*. Uważa, że lepiej

byłoby zastąpić je określeniem chory ewentualnie pacjent. Otyłość, zwłaszcza olbrzymia, to przecież ciężka, śmiertelna choroba, a więc cierpiący na nią to chorzy, co należy podkreślić biorąc pod uwagę w prawdzie coraz większą ale jeszcze niewystarczającą świadomość tego faktu także niestety wśród lekarzy.

Recenzenci zwracają uwagę na fakt, że dr n. med. Barbara Choromańska jest pierwszym autorem wszystkich 5 z cyklu publikacji stanowiących szczególne osiągnięcie naukowe. Kandydatka wniosła znaczący wkład w ich realizację.

Wniosek końcowy

Podsumowując, Recenzenci zgodnie uznali, że cykl pięciu publikacji pt.: „Homeostaza redoks u pacjentów z otyłością olbrzymią leczonych bariatrycznie” składających się na szczególne osiągnięcie naukowe Habilitantki oraz praca naukowa, dydaktyczna i organizacyjna w odniesieniu do kryteriów zawartych w ustawie stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, a tym samym w pełni spełniają kryteria ustawowe przewidziane dla postępowania habilitacyjnego. Wszyscy Recenzenci wnioskowali do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego. Stwierdzają, że dr n. med. Barbara Choromańska w pełni spełnia wymagania w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne na podstawie art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.).

Na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Senat Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku członkowie komisji wyrażają pozytywną opinię w sprawie nadania dr n. med. Barbarze Choromańskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Przewodniczący Komisji
prof. dr hab. Adam Dziki

W imieniu Komisji

Sekretarz Komisji

prof. dr hab. Włodzimierz Łuczyński